

vába, de ehhez szükséges, hogy Stansgate-tel beszéljen. Miután az Interparlamentáris Unióban helyet foglaló angolok nem kormányemberek és erősen keresik a megbékélést, nem lehetetlen például, hogy a dunai összefogásnak körükben híveket szerezhessünk (lásd „Times” cikkét az összefogásról és a kelet-európai gazdasági törekvésekről). Ebből még kijöhet valami, bár tudom, hogy az Unió nem valami döntő fórum. Mindenesetre részt akarok venni a legközelebbi konferencián, amely áprilisban vagy szeptemberben Nizzában vagy Velencében lesz.

Hivatkozással az eddigi telefonbeszélgetésekre, rendkívül fontosnak tartom, hogy a helyettesítem kérdése rendeződjék, mert ha nem kapok biztosítékot arra, hogy Erős vezeti távollétemben az ügyeket, akkor nem megyek haza. Okom van erre. Ha táviratok megérkeznek, január 26-án Pesten leszek. Ellenkező esetben szeretnék Heltaival Svájcban 2 napon át együtt lenni, hogy mindent átbeszélhessünk.

Szívélyes üdvözléssel

Károlyi

Utóirat: Ebben a pillanatban kaptam meg a chifre táviratot a helyettesítem ügyében. Köszönöm az elintéztést. Ezek szerint január 26-án Budapesten leszek.

Most még két utólagos információt közlök:

1. Mint egyik jelentéséből kitűnik, Julian Huxley elkedvetlenedett. Azt mondják, hogy az amerikaiak előbb-utóbb kitűrják, és valószínűleg távozni fog az UNESCO éléről.

2. Gauquié budapesti francia követ ellen akció indult meg, amelyet Charpentier moszkvai francia ügyvivő vezet. Charpentier az amerikaiak bizalmas embere. Nagy része van abban, hogy a Szovjetunió és Franciaország között a viszony megromlott. Most Budapesten vagy Bukarestben akarja folytatni működését. Elsősorban Gauquié helyére szeretne kerülni. Akcióját értesülesem szerint erősen alátámasztja Wernier budapesti kultúrattasé. Itt tartózkodása alatt a Quai d'Orsay-n erősen intrikált jelenlegi gazdája ellen. Sorra járta mindazokat a franciákat, akik a kelet-európai ügygel foglalkoznak és akciójában segítségére lehetnek. Ugyanakkor halfelét is keresett szövetségeseket – Louis Martin Chauffiert és Jouve-ot – hogy akciójának igazi célját álcázza.

PIL 274. f. 10/10. 6. e. (eredeti)

¹ Bogomolov.

² Első számú (angol).

³ SFIO (Section Française de l'Internationale Ouvrière - A Munkásinternacionálé Francia Szekciója) a francia szocialista párt neve, melyet 1905-ben vett fel és 1969-ig megtartott.

⁴ „Beneš józan és realista, bele fog menni.” (francia)

417. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. január 19.)

Tárgy: Működő magyar tb. konzulátusok Franciaországban

Fenti számú rendeletre tisztelettel jelentem, hogy – amint azt már fenthivatkozott számú jelentésem tartalmazta – Franciaország egyes városaiban, nevezetesen Marseille-ben és Nizzában, valamint Lyonban a volt magyar tb. konzulok bizonyos kisebb funkciókat továbbra is kifejtenek. Hogy működésük milyen mérvű és milyen irányú, csak akkor tudnám megállapítani, ha fenti jelentésemben kért felhatalmazást arra, hogy a követség egy fogalmazási tisztviselőjét a helyszínre kiküldhessem, Miniszter Úr megadná.¹

¹ Az engedély és az ismételt kérés keresztezték egymást. L. e kötet 400. számú levelét, amely ugyanezen jelzet alatt található. Auerhez is érkeztek már kérések tiszteletbeli konzuli kinevezések iránt, például Monte-Carlóba. Az addig működő régi marseille-i tb. főkonzult 1948 szeptemberében mentette fel a magyar kormány. A még a háború előtt kinevezett lyoni tb. konzult csak 1950-ben mentették fel megbízatása alól. Az iratokból nem tűnik ki, hogy Károlyi követsége alatt sor került volna új konzulátusok felállítására.

418. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. január 20.)

Tárgy: Bizalmas jellegű alapok átadása a párizsi magyar követség vezetésének átadása alkalmából

Utalással mai napon 176/1948 szám alatt kelt jelentésemre csatoltan tisztelettel felterjesztem a bizalmas jellegű alapok átadásáról felvett jegyzőkönyvet.¹

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

¹ Károlyi szabadságra ment, és ennek idejére átadta a követség vezetését Erős tanácsosnak mint ügyvivőnek. Ez alkalommal átadta neki a követ rendelkezési alapját, amelyben ekkor a mellékelte jegyzőkönyv szerint 727 000 francia frank volt, továbbá a békekezelési költségalapjából megmaradt 111 000 frank.

419. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. január 20.)

Kérem Reismann Jánosnak¹ január hó 1-jétől kezdődőleg minden hónap 1-jén visszavonásig havi 10 000, azaz tízezer francia frankot, mint a sajtóiroda fotóreferensének kifizetni, s az így kifizetett összegeket a központi sajtóalap terhére bizományos kifizetésképpen elszámolni. Kérem Fejtővel közölni, hogy a szokásos alkalmaztatási levélváltást Reismannal ejtse meg, de egyúttal közölje vele, hogy közte és a Magyar Külügyminisztérium között ezáltal szerződéses viszony nem jön létre.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ Reismann János fotóművész, „kiváló művész” kommunista emigránsként 1925-től különböző európai országokban működött, 1938-tól Franciaországban, ahol részt vett az ellenállási mozgalomban. 1947-ben a *Szabad Nép* fotósa, 1948-49-ben a párizsi követség sajtóirodájának szerződéses munkatársa. Ő készítette a követség közreműködésével franciául is megjelent „Népi kollégisták” című albumot. 1949 tavaszán Szabó Zoltán távozása után megbízták a kultúrattasé helyettesítésével, de hamarosan hazahívták és a Rajk-per egyik mellékperében börtönbüntetésre ítélték. 1954-ben szabadult, 1976-ban bekövetkezett haláláig elismert fotóművészként itthon működött.

420. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. január 20. után)

Január 20-án a francia rendőrség hivatalosan jelentette, hogy a „Le Patriote Soviétique” című orosz nyelvű hetilapot betiltotta. A betiltás okáról a kommuniké nem közölt részleteket, de nyilvánvaló, hogy azon szovjetellenes intézkedések sorozatára vezethető vissza, amelyek a beauregard-i szovjet-orosz hazatelepítési tábor feloszlásával vetnék kezdetüket. E lap ugyanis mint a franciaországi szovjet állampolgárok lapja első-